

VRZ algemeen

In de 1^e begrotingswijziging 2016 is een structureel voordeel gemeld van € 232.220. Dit voordeel is voor € 50.000 aangewend voor dekking van de algemene structurele taakstelling die vanaf 2017 was opgenomen. Er resteert dan een voordeel in de jaarschijf 2017 van € 182.220.

Verder waren in de meerjarenraming behorende bij de 1^e begrotingswijziging 2016 vanaf 2017 op het programma Veiligheid al twee extra piketten voor de crisisorganisatie opgenomen voor een bedrag van € 60.000. Er resteert dan een voordeel in de jaarschijf 2017 van € 122.220.

Overige kleine positieve en negatieve effecten in de kostenontwikkeling zorgen er voor dat de meerjarenraming behorende bij de 1^e begrotingswijziging 2016 vanaf 2017 een structureel voordeel laat zien van € 140.696. Dit voordeel is in de primitieve begroting 2017 ingezet ter dekking van de taakstelling bedrijfsvoering van € 33.000 en ter dekking van extra kosten, die het gevolg zijn van exogene ontwikkelingen en nieuw beleid.

Rijlabels	BW2016-1: Begroting 2016	BW2016-1: Begroting 2017	Begroting 2017	Vershil 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
1. Programma Veiligheid	28.679.747	28.593.044	29.201.441	608.397	29.189.847	29.180.481	29.173.593
2. Programma Bevolkingszorg	293.400	297.800	330.062	32.262	330.062	330.062	330.062
3. Programma GMZ	864.853	870.460	880.497	10.037	892.091	901.457	908.345
4. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-29.838.000	-29.902.000	-30.412.000	-510.000	-30.412.000	-30.412.000	-30.412.000
Eindtotaal	0	-140.696	0	140.696	0	0	0

Programma Veiligheid

€ 608.397 N

De kosten op het programma Veiligheid zijn in de primitieve begroting per saldo met € 608.397 toegenomen ten opzichte van de meerjarenraming (jaarschijf 2017) die onderdeel is van de gewijzigde begroting 2016. Voor het programma Veiligheid is een aparte toelichting opgenomen.

Programma Bevolkingszorg

€ 32.262 N

De kosten op het programma Bevolkingszorg zijn met € 32.262 toegenomen. Het betreft de consequenties van de cao en de borging van het piket crisiscommunicatie voor € 30.000.

Programma GMZ

€ 10.037 N

Het saldo van lasten en baten op het programma GMZ is met € 10.037 toegenomen. Enerzijds zijn de kosten hoger door de cao en zijn extra kosten doorberekend vanaf het programma Veiligheid (€ 125.000), anderzijds zijn door samenwerking met de VRMWB efficiencyvoordelen gerealiseerd en zijn er extra baten doorberekend vanaf het programma Veiligheid (€ 57.000). Per saldo is het saldo van lasten en baten € 10.037 hoger dan in 2016. De toerekening van lasten en baten aan het programma GMZ houdt verband met het belang van een juiste kostprijsberekening van de GMZ in het traject richting de vorming van één meldkamer in Bergen op Zoom.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

€ 510.000 V

De gemeentelijke bijdrage is verhoogd met € 480.000 en de gemeentelijke bijdrage Bevolkingszorg is verhoogd met € 30.000, samen € 510.000.

Toelichting Programma Veiligheid

De kosten op het programma Veiligheid zijn in de primitieve begroting per saldo met € 608.397 toegenomen ten opzichte van de meerjarenraming (jaarschijf 2017) die onderdeel is van de gewijzigde begroting 2016. Deze meerkosten kunnen als volgt worden toegelicht:

Programma Veiligheid	
Exogene ontwikkelingen	€ 355.000 (N)
Nieuw beleid	€ 344.500 (N)
Overige voor- en nadelen	€ 6.897 (N)
Verschuiving tussen programma's (VRZ-breed)	€ 98.000 (V)
Budgettair neutraal voor exploitatie	€ 0
Totaal	€ 608.397 (N)

a. Exogene ontwikkelingen

Cao (Structureel)

€ 212.000 N

De overeengekomen loonstijging in 2016 en 2017 bedraagt 3,4%. In de 1^e begrotingswijziging 2016 was al structureel rekening gehouden met een loonstijging van 2,14%. De extra structurele loonkosten van 1,26% zijn verwerkt in de primitieve begroting 2017. De kosten op het programma Veiligheid bedragen € 212.000. Daarnaast treden ook op het programma Bevolkingszorg en GMZ extra kosten op (samen circa € 15.000).

Arbeidsveiligheid (Incidenteel)

€ 70.000 N

Arbeidsveiligheid, waaronder arbeidshygiëne, is een nieuwe ontwikkeling waar de Rijksoverheid, op grond van de Arboret, nadrukkelijke aandacht voor heeft. Hiervoor is ondersteunende capaciteit noodzakelijk. Op dit moment wordt een handmatige registratie van bijna-ongevallen en ongevallen bijgehouden maar er is geen capaciteit voor opvolging van onderzoek en voorstellen tot maatregelen. In dit verband moet ook het ontbreken van opvolging van de mono-brandweeraspecten uit de multi-onderzoeken worden genoemd. In de Arboret is geen kengetal genoemd waaraan een organisatie zich moet houden. De wet geeft aan dat de capaciteit afgestemd moet zijn op de risico's in de bedrijfsvoering. In 2017 en 2018 wordt bezien op welke wijze de arbeidsveiligheid binnen VRZ kan worden ingebed. Om dit te bezien is tijdelijke capaciteit benodigd van 1 fte, te starten in de 2^e helft van 2016 t/m 1^e helft 2018. Onderzocht zal worden of samenwerking met de Veiligheidsregio Rotterdam mogelijk is.

Informatieveiligheid(Structureel)

€ 20.000 N

Bij het bestuur ligt een voorstel om de informatieveiligheid te verbeteren, mede ingegeven door landelijke ontwikkelingen en als strategisch punt vanuit het veiligheidsberaad. Aan deze extra aandacht voor dit onderwerp zijn extra, structurele kosten verbonden van € 20.000. Het betreft het gezamenlijk met andere regio's aantrekken/inhuren van een informatie veiligheidskundige. Voor informatieveiligheid is structureel € 20.000 opgenomen (circa 0,2 fte).

Project Gevoorziening (Structureel)

€ 26.000 N

Aan de veiligheidsregio's is in het Veiligheidsberaad gevraagd in te stemmen met het programmaplan Gevoorziening, inclusief een jaarlijkse bijdrage van € 26.000. Voor dit bedrag worden op landelijk niveau geografische gegevens efficiënter beschikbaar gesteld en beheerd doormiddel van een centrale portaalfunctie. Daarnaast zal het programma waar nodig landelijk advies geven over de implementatie en gebruik van geografische gegevens en in grote mate bijdragen aan standaardisatie. De belangrijkste meerwaarde is:

- Landelijk uniforme, actuele en toegesneden geodata (bij aanvang ruim 50 landsdekkende kaartlagen, waaronder verplichte basisregistraties en tweejaarlijks een hoge resolutie luchtfoto), met een eenmalige inspanning in plaats van 25 keer;
- 1 loket voor het beschikbaar krijgen en houden van alle belangrijke geodata, inclusief advisering over het gebruik van die geodata in de eigen werkprocessen zoals Business Intelligence en de totstandkoming van digitale bereikbaarheidskaarten.
- Een sterke gezamenlijke vertegenwoordiging richting bronhouders, medeoverheden en andere partijen. Dit maakt de gezamenlijke veiligheidsregio's tot een professionele samenwerkings- en gesprekspartner die er toe doet;
- Geborgde beheersorganisatie voor technisch onderhoud en functionele inrichting.
- Gezamenlijke voorbereiding op de invoering van de omgevingswet (beoogd in 2018) en het programma 'De Laan van de Leefomgeving' van de Rijksoverheid;
- Modernisering van de risicokaart en generalisering van de digitale bereikbaarheidskaart van de brandweer.
- Gezamenlijk expertise op bouwen, waardoor veiligheidsregio's slimmer en gemakkelijker van elkaar kunnen leren.

De veiligheidsregio's worden gevraagd om jaarlijks € 26.000 bij te dragen aan het programma Geo. Hierbij wordt er uitgegaan dat alle 25 regio's deelnemen. De uiteindelijke definitieve verdeelsleutel wordt in het Veiligheidsberaad vastgesteld.

Opleidingsinstituut brandweer (Structureel)

€ 27.000 N

Gelet op de wervingscampagne voor vrijwilligers wordt er in 2016 en 2017 rekening gehouden met een piek aan opleidingen waarin wordt voorzien door het verzorgen van extra leergangen en door inkoop van opleidingstrajecten bij andere Veiligheidsregio's. In dit kader wordt er vanaf 2017 structureel een extra leergang manschappen voorzien, mede gezien verwacht verloop de komende jaren. Toch zijn de kosten vanaf 2018 naar verwachting behoorlijk lager dan het niveau van 2016 en 2017.

b. Nieuw beleid

Capaciteit waterongevallenbestrijding (Structureel)

€ 43.000 N

Gezien de voortdurende aandacht en de verschillende rijksinspecties voor de risicovolle taak Brandweerdruiken i.c.m. de gemaakt RI&E wordt aan deze taak de komende jaren meer aandacht besteed. Met de aandacht die, qua procedures, geoefendheid en eenheid van apparatuur, nodig is om van de vier voormalige gemeentelijke duikteams één duikteam met 4 ploegen te maken, verdient deze zeer risicovolle taak maximale aandacht van een materiedeskundige. De kosten bedragen € 65.000. Onderzocht wordt of er een combinatie-functie mogelijk is voor een Coördinator waterongevallenbestrijding in Zeeland en Midden en West Brabant. Wanneer er een verdeling van kosten kan plaatsvinden resp. 2/3 + 1/3 kunnen structurele baten ten goede komen aan de daarvoor in te zetten formatie. Hiervoor is een opbrengst van € 22.000 geraamd. Mocht samenwerking niet lukken dan zal er minder capaciteit beschikbaar zijn.

Capaciteit reductie nodeloze uitrukken (Structureel)

€ 30.000 N

Besparing reductie nodeloze uitrukken (Structureel)

€ 100.000 V

De Veiligheidsregio heeft de ambitie om het aantal onterechte meldingen de komende jaren verder te reduceren. De Veiligheidsregio onderzoekt daarom, in samenwerking met Brandweer Nederland, welke maatregelen er kunnen worden verbeterd en hoe deze het beste kunnen worden doorgevoerd. Het landelijk project STOOM (“Structureel Terugdringen van Onechte en Ongewenste Meldingen”) helpt de brandweerkorpsen, veiligheidsregio's en gemeenten bij het stimuleren en ondersteunen van het verder terugdringen van het aantal ongewenste en onechte meldingen. Bij de brandweer is 0,5 fte extra opgenomen voor de reductie van nodeloze uitrukken. De besparing die nog kan worden gerealiseerd is geraamd op € 100.000.

Capaciteit harmonisering brandweerprocessen als onderdeel van de nieuwe GMK (Incidenteel)

€ 67.500 N

VRZ wil komen tot een optimaal functionerende toekomstbestendige GMK met heldere afgestemde taken met de diverse kolommen en goed ingericht beheer, waarbij vakmanschap op straat en op de meldkamer centraal komt te staan. Dit wordt bereikt door samenhang te creëren tussen alle regionale ontwikkelingen (procesverbeteringen en harmonisatieprocessen), de samenvoeging meldkamers MWB/VRZ en de landelijke meldkamerontwikkeling. De directies van MWB en VRZ hebben onderling afgesproken dat VRZ voor 0,25 fte zal participeren in het programmaplan “Terug naar de bedoeling” in 2017 en er is 1 fte tijdelijk benodigd in 2017 voor harmoniseren brandweerprocessen.

Capaciteit Vakbekwaamheid algemeen (Structureel)

€ 27.000 N

In verband met ontwikkelingen als invoering van de elektronische leeromgeving, versterking van het brandweeronderwijs, opleiden voor de Zeeuwse TS en TS2 en kennisregie op het terrein van vakbekwaamheid is 0,5 fte extra opgenomen voor vakbekwaamheid. Dit is te onderbouwen aan de hand van landelijke kengetallen.

Procesoptimalisatie (Incidenteel)

€ 204.000 N

Procesoptimalisatie is voor de komende drie jaar opgenomen. Dit incidentele budget is nodig voor ondersteuning op diverse terreinen zoals de implementatie van Maatwerk in brandweezorg en de evaluatie van Maatwerk in Brandweezorg op basis waarvan een aanvullende besparing van € 300.000 zal moeten worden gerealiseerd. Voor de jaren 2017, 2018 en 2019 is respectievelijk € 204.000, € 267.443 en € 221.770 opgenomen.

Pagers met terugmelding en paraatheid(Structureel)

€ 50.000 N

In 2016 worden pagers met terugmelding aangeschaft om beter inzicht te verkrijgen in de paraatheid bij meldingen. De beheerkosten hiervoor bedragen € 50.000. Voor de oude pagers waren geen beheerskosten noodzakelijk. Deze kosten waren daarom nog niet opgenomen in de begroting 2017.

Opleiden/certificeren Rope Rescue Team (Incidenteel)

€ 23.000 N

In de visie Maatwerk in brandweezorg blijft het Rope Rescue Team (RRT), dat bestond uit 16 personen, gehandhaafd. De Politie heeft de samenwerking op dit terrein met VRZ beëindigd. VRZ wil het RRT voortzetten met 12 personen. Omdat de VRZ dit nu alleen doet is er, bovenop de huidige 6 personen, een extra opleidingsbehoefte van 6 man. Daarnaast moeten de 6 al opgeleide personen up to date blijven en de specialistische materialen gekeurd. De opleidingen zullen plaatsvinden in de periode 2016 t/m 2018.

c. Overige voor- en nadelen

Taakstelling bedrijfsvoering (Structureel)

€ 33.000 N

De gewijzigde begroting 2016 liet nog een voordeel zien van € 140.696 in de jaarschijf 2017. Dit voordeel is ingezet ter dekking van de taakstelling bedrijfsvoering van € 33.000, die destijds is opgenomen in de begroting 2016.

Taakstelling huisvesting (Structureel)

- € 58.000 V

Deze taakstelling is verhoogd met € 58.000 op basis van een meer reële inschatting van mogelijkheden om de huisvestingskosten te reduceren.

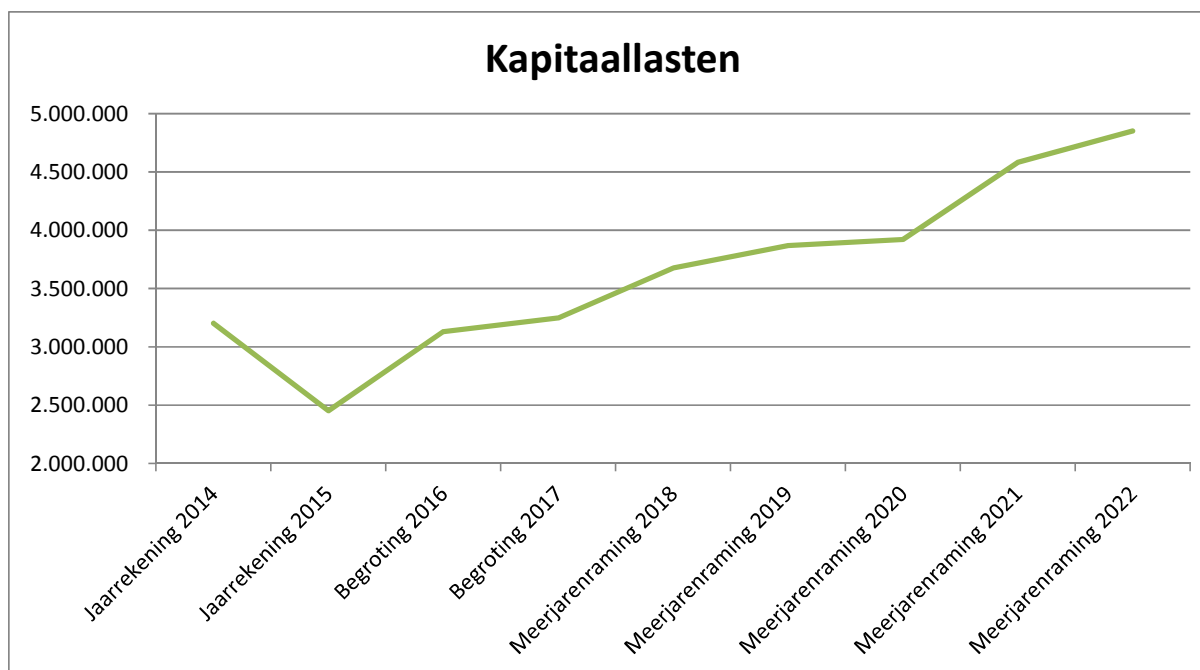
Kapitaallasten (incidenteel)

- € 251.755 V

Uitgangspunt is dat het bestaande materieel vervangen wordt. De kapitaallasten is niet hoger geworden dan in de meerjarenraming behorende bij de begroting 2016. Door lagere investeringen in 2016 en het temporiseren van investeringen in de planperiode zijn de kapitaallasten in de periode 2017-2019 incidenteel lager dan eerder geraamd.

Door de regionalisering en de uitgestelde besluitvorming rond Maatwerk in brandweezorg is er sprake van uitstel van vervangingen en is een vervangingsachterstand ontstaan, waardoor er een piek aan te vervangen (brandweer)voertuigen en -materiaal in de komende jaren aankomt. Het aandeel van VRZ in het EMU-saldo zal mede daardoor de komende jaren negatief zijn. De kapitaallasten zullen daarmee oplopen:

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
<u>2017</u>						
Rente	254.500	323.600	375.200	412.900	450.000	500.000
Afschrijving	2.917.969	3.256.464	3.383.289	3.503.485	4.138.000	4.350.000
Totaal	3.172.469	3.580.064	3.758.489	3.916.385	4.588.000	4.850.000
<u>2016-1</u>						
Rente	298.623	364.128	385.568	385.568	385.568	385.568
Afschrijving	3.125.601	3.483.518	3.560.859	3.560.859	3.560.859	3.560.859
Totaal	3.424.224	3.847.646	3.946.427	3.946.427	3.946.427	3.946.427
Verschil	-251.755	-267.582	-187.938	-30.042	641.573	903.573

De kapitaallasten lopen niet alleen op door de vervangingsachterstand maar ook door inflatie en de afschaffing van het BTW compensatiefonds voor Veiligheidsregio's in 2014.

In 2016 heeft een benchmark plaatsgevonden tussen de Veiligheidsregio's Zeeland, Midden-West-Brabant (VRMWB) en Zuid-Holland-Zuid (VRZHZ) waarin de begrotingen 2016 en de jaarrekeningen 2014 zijn vergeleken. Gebleken is dat bij VRZ het percentage afschrijvingen ten opzichte van de vaste activa hoger is dan bij VRZHZ en VRMWB. Dit komt doordat VRZ relatief oude voertuigen in gebruik heeft. Deze zijn nog niet vervangen in afwachting van Maatwerk in brandweezorg. Op dit moment lopen inkoopprocedures ter vervanging van de voertuigen. Voertuigen in de staat van activa zijn daarom al volledig afgeschreven of de afschrijvingen in de staat van activa zijn gebaseerd op aanschafkosten tegen oude prijsniveaus van soms wel 15 jaar geleden.

Daar komt bij dat de aanschafkosten van bestaande activa exclusief BTW zijn opgenomen. Met ingang van 2014 is het BTW compensatiefonds voor Veiligheidsregio's afgeschaft. Het effect van de afschaffing van het BTW compensatiefonds op de afschrijvingslasten is destijds berekend op circa € 100.000 per jaar, waarvoor onvoldoende compensatie van het Rijk is ontvangen. De compensatie van het Rijk was net voldoende voor het verhogen van de budgetten in de exploitatie voor de BTW component. Als al het (brandweer)materiaal en -materieel inclusief BTW is geactiveerd zal dit effect niet meer optreden. Voor tankautospuiten is dat pas ongeveer in 2030.

Onder druk van verder oplopende kapitaallasten laat de meerjarenraming 2021 en 2022, die beide geen onderdeel zijn van de begroting 2017, waarschijnlijk een begrotingstekort zien. Momenteel wordt in beeld gebracht wat de effecten op langere termijn van het vervangen van materieel zijn.

Bij de overdracht van budget voor de regionale brandweer aan de Veiligheidsregio is destijds rekening gehouden met € 4.260.000 aan kapitaallasten. Er werd toen rekening gehouden met een rente tussen de 4% en de 5%. VRZ rekent inmiddels met een rente van 2%. Deze besparing is in het recente verleden al ingeboekt om de begroting structureel sluitend te houden zonder de gemeentelijke bijdrage te verhogen. Het renterisico voor VRZ is hierdoor aanzienlijk. Ondanks het rekenen met deze lage rente ontstaat in de meerjarenraming op de kapitaallasten een tekort ten opzichte van het door de gemeenten overgedragen budget.

Kantoormeubilair(deels incidenteel/ deels structureel)

€ 42.500 N

Abusievelijk is in de begroting 2016 geen post kantoormeubilair meegenomen. In de periode 2017 t/m 2019 is € 42.500 opgenomen. Vanaf 2020 is nog € 17.500 opgenomen.

Schoonmaakkosten (Structureel)

€ 33.400 N

In 2015 is het nieuwe schoonmaakcontract ingegaan. De kazerne Koegors maakt geen onderdeel uit van dit contract en is in de begroting 2016 abusievelijk niet meegenomen. De begroting 2017 geeft inmiddels een gedetailleerd beeld van de volledige schoonmaakkosten.

Onderhoud gebouwen (Structureel)

€ 89.000 N

Voor onderhoud onroerende zaken is geen meerjarig onderhoudsplan beschikbaar. Op basis van gemaakte kosten in het verleden worden de onderhoudskosten ingeschat

Beveiliging gebouwen (Structureel)

€ 14.200 N

Toen de begroting 2016 werd samengesteld was er nog onvoldoende inzicht in deze kostensoort. Voor 2017 is een gedetailleerd overzicht opgesteld. Dit leidt tot een overschrijding van € 14.200.

Software en licenties (Structureel)

€ 35.000 N

De kosten van software & licenties worden zoveel als mogelijk geboekt op de kostenplaats die "eigenaar" is van de software. De kosten van software & licenties worden betaald voor verschillende termijnen: een, twee, drie en vijf jaar. Voor zover dit wordt herkend worden de lasten over het juiste boekjaren verdeeld. Er is sprake van een nadeel van € 35.000 software en licenties.

Datacommunicatie (Structureel)

- € 23.000 V

Toen de begroting 2016 werd samengesteld was er nog onvoldoende inzicht in deze kostensoort. Voor 2017 is een gedetailleerd overzicht opgesteld. Dit leidt tot een onderschijding van €23.000.

Telefoonkosten (Structureel)

€ 95.000 N

Met ingang van mei 2015 is een nieuw contract met KPN in werking getreden, contracten met overige telecomproviders zijn opgezegd. Een onderdeel van de besparingen is de opzegging van de vaste telefoonlijnen. Onlangs is besloten dat elke kazerne toch moet beschikken over een vaste telefoonlijn. Hierdoor stijgen de telefoonlasten met € 22.500. In de begroting 2017 is een gedetailleerde inschatting gemaakt van de telefoonkosten.

Realistisch oefenen brandweer (Structureel)

- € 50.000 V

De structurele kosten voor een extra leergang manschappen van € 50.000 worden opgevangen door een besparing te realiseren op het realistisch oefenplan. De kosten nemen af ten opzichte van 2016 als gevolg van de overgang naar de Zeeuwse TS en het sluiten van posten in het kader van Maatwerk in brandweertzorg.

Dienstverlening brandweer (Structureel)

- € 10.000 V

De baten zijn op basis van de jaarrekening 2015 verhoogd met € 10.000

d. Verschuiving tussen programma's (VRZ breed)

Piket Bevolkingszorg (Structureel)

- € 30.000 V

In 2016 gaat VRZ de hoofdstructuur verder op orde brengen. Dit vloeit voort uit de huidige inrichting van de hoofdstructuur en actuele ontwikkelingen, en de bevindingen van de Inspectie van Veiligheid en Justitie. Bij het op orde brengen van de hoofdstructuur wordt gezocht naar een zo efficiënt mogelijke invulling. Afhankelijk van de vorm van de hoofdstructuur wordt bepaald op welke wijze invulling aan de functies wordt gegeven. Een aandachtsgebied is de borging van de crisiscommunicatie waarbij de primaire verantwoordelijkheid bij gemeenten ligt.

De voorlichter CoPI is een taak die wettelijk ingevuld moet worden binnen een tijd van 30 minuten. Tot op heden is deze functie vervuld door politie woordvoerders waarbij de rol van functionaris Crisiscommunicatie ROT door VRZ wordt ingevuld. Bezien wordt, door de nieuwe indeling van de politieregio Zeeland Midden West Brabant, op welke wijze de rollen van functionarissen crisiscommunicatie kunnen worden vervuld. Formeel ligt de verantwoordelijkheid van crisiscommunicatie bij de gemeente. Om de functie van voorlichter CoPI te borgen dient er rekening gehouden te worden met een extra piket. Omdat de primaire verantwoordelijkheid van crisiscommunicatie gemeentelijk is, is er rekening gehouden te worden met een verhoging van het budget Bevolkingszorg met ca. € 30.000.

Met dit piket was op het programma Veiligheid al rekening gehouden in de 1^e begrotingswijziging 2016. Er vindt overheveling plaats naar het programma Bevolkingszorg.

Doorberekening GMZ (kostenneutraal)

- € 68.000 V

Voor een totaalbedrag van € 68.000 worden kosten en opbrengsten doorberekend aan het programma GMZ. De toerekening van lasten en baten aan het programma GMZ houdt verband met het belang van een juiste kostprijsberekening van de GMZ in het traject richting de vorming van één meldkamer in Bergen op Zoom.

e. Budgettair neutraal voor exploitatie 2017/ dekking uit reserves

Maritieme veiligheid

€ 0

De bijdrage van Zeeland Seaports is verlaagd van € 250.000 naar € 175.000. De projectkosten zijn met dit bedrag verlaagd.

Bijscholen opleidingsinstructeurs (I)

€ 107.500 N

Door de regionalisering en de verlate besluitvorming rond Maatwerk in Brandweezorg was niet voldoende capaciteit beschikbaar om de bijscholing van opleidingsinstructeurs (vakbekwaam worden) uit te voeren. Voor bijscholingen is € 215.000 nodig. Implementatie zal plaatsvinden in de 2e helft van 2016 en de 1e helft 2017 (€ 107.500/jaar). Deze kosten worden gedekt uit de reserve transitie.

Opleidingen Zeeuwse TS (I)

€ 20.000 N

Maatwerk in Brandweezorg wordt uitgerold om tot een robuuste brandweerorganisatie te komen, waarbij de brandweerposten geleid door de ploegleider een hoge mate van zelfstandigheid hebben.

De implementatie van Maatwerk in brandweezorg zal in 2017 veel aandacht vragen. Volgens het implementatieplan worden in 2017 de eerste Zeeuwse TS-en, het redvoertuig Schouwen-Duiveland en de TS2-en geleverd. De investering die hiermee is gemoeid in 2017 bedraagt € 3,5 mln. Tevens zal het sluiten en samenvoegen van brandweerposten ook deels in 2017 worden gerealiseerd.

Er is aandacht, zorg en waardering voor de positie van de vrijwilligers. Er wordt samen met de organisatie geïnvesteerd in het aantrekken van vrijwilligers. In dit kader van Maatwerk in Brandweezorg wordt voorgesteld op een aantal posten met nieuwe, andere voertuigen te werken zoals de Zeeuwse TS en de TS2. Hiervoor zijn extra vakbekwaamheidstrajecten nodig. De kosten worden gedekt uit de reserve transitie.

Uitvoeren vervangingsplan (brandweer) materieel en –materiaal

€ 80.000 N

Door de regionalisering en de verlate besluitvorming rond Maatwerk in Brandweezorg is er sprake van uitstel van vervangingen en is een vervangingsachterstand ontstaan, waardoor er een piek aan te vervangen (brandweer)voertuigen aankomt. Veel (brandweer)materiaal en -materieel is verouderd. Voor ondersteuning in het inkoopproces voor het wegwerken van de achterstand is tijdelijk (in de periode 2016 t/m 2018) extra capaciteit benodigd. Deze kosten zullen worden gedekt uit de reserve transitie. Hiervoor is € 80.000 opgenomen.

Programma vakbekwaamheid hoofdstructuur (I)

€ 58.733 N

Vanuit de crisisbeheersing zal een impuls worden gegeven aan de vakbekwaamheid van de hoofdstructuur o.a. op het terrein van leidinggeven en informatie gestuurd werken. Deze impuls vloeit voort uit de bevindingen van de inspectie V&J en de systeemtest. Het programma zal worden vorm gegeven in samenwerking met het IFV en de Politieacademie. De kosten van € 58.733 wordt gedekt uit de reserve transitie.

Onttrekkingen reserves

- € 266.233 V

Uit onderstaande tabel zijn de onttrekkingen uit de reserve transitie budgettair neutraal verwerkt tot een bedrag van € 266.233

De volgende onttrekkingen aan de reserves zijn in de programmabegroting 2017 opgenomen:

	2017	2018	2019	2020
Reserve Transitie				
Bijscholing instructeurs	€ 107.500	€ 0	€ 0	€ 0
Maatwerk vakbekwaam Zeeuwse TS/ TS2	€ 20.000	€ 20.000	€ 0	€ 0
Inkoopondersteuning	€ 80.000	€ 80.000	€ 0	€ 0
Programma Vakbekwaamheid hoofdstructuur	€ 58.733	€ 58.733	€ 58.733	€ 0
Versterking brandweeronderwijs	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Subtotaal Reserve Transitie	€ 266.233	€ 158.733	€ 58.733	€ 0
Reserve Vernieuwing				
Subtotaal Reserve Vernieuwing	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Reserve dekking afschrijving				
Dekking afschrijvingen verbouwing kazerne Stromenweg	€ 5.600	€ 5.600	€ 5.600	€ 5.600
Dekking afschrijvingen verbouwing kazerne Borssele	€ 3.600	€ 3.600	€ 3.600	€ 3.600
Subtotaal reserve afschrijving	€ 9.200	€ 9.200	€ 9.200	€ 9.200
Totaal	€ 275.433	€ 167.933	€ 67.933	€ 9.200

Verdere onderverdeling programma Veiligheid

De programmabegroting van VRZ kent 4 programma's, waarvan het programma Veiligheid alle activiteiten van VRZ op veiligheidsgebied, exclusief Bevolkingszorg en GMZ, omvat. VRZ kent geen productenbegroting, maar op het programma Veiligheid zouden de volgende producten kunnen worden gedefinieerd:

- Bedrijfsvoering
- Brandweer
- GHOR
- Risico- en crisisbeheersing
- Formatiebeheer
- Management- en directievoering

Rijlabels	BW2016-1: Begroting 2016	BW2016-1: Begroting 2017	Begroting 2017	Som van Verschil 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
1. Programma Veiligheid	28.679.747	28.593.044	29.201.441	608.397	29.189.847	29.180.481	29.173.593
Bedrijfsvoering	6.828.831	6.837.318	7.007.898	170.580	7.049.499	7.116.128	7.123.412
Brandweer	15.427.660	15.713.092	15.585.918	-127.174	15.460.252	15.500.742	15.686.383
GHOR	915.790	927.304	932.916	5.612	920.677	922.952	925.173
Risico- en crisisbeheersing	3.845.851	3.869.430	4.083.309	213.879	4.123.576	4.106.389	4.132.318
Formatiebeheer	328.900	284.750	350.900	66.150	347.000	343.200	339.400
Management en directievoering	1.332.715	961.150	1.240.500	279.350	1.288.843	1.191.070	966.907
2. Programma Bevolkingszorg	293.400	297.800	330.062	32.262	330.062	330.062	330.062
Bevolkingszorg	293.400	297.800	330.062	32.262	330.062	330.062	330.062
3. Programma GMZ	864.853	870.460	880.497	10.037	892.091	901.457	908.345
GMZ	864.853	870.460	880.497	10.037	892.091	901.457	908.345
4. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-29.838.000	-29.902.000	-30.412.000	-510.000	-30.412.000	-30.412.000	-30.412.000
Algemene dekkingsmiddelen	-29.888.000	-29.952.000	-30.462.000	-510.000	-30.462.000	-30.462.000	-30.462.000
Onvoorzien	50.000	50.000	50.000	0	50.000	50.000	50.000
Eindtotaal	0	-140.696	0	140.696	0	0	0

Product Bedrijfsvoering

Het betreft de kosten van Bestuursondersteuning en communicatie, Human resource management, Financiën, Facilitaire zaken en Informatie en automatisering. Op het product bedrijfsvoering zijn niet alleen maar kosten van bedrijfsvoering 'in enge zin' opgenomen. Hieronder zijn bijvoorbeeld ook organisatiebrede kosten opgenomen zoals de rentekosten, de huisvestingskosten inclusief facilitaire kosten van de hoofdlocatie en de brandweerkazernes, opleidingskosten en arbo- en keuringskosten.

Product Brandweer

Het betreft de kosten van:

- de operationele voorbereiding brandweer.
- het operationele management brandweer inclusief de kosten van de brandweervrijwilligers en de jeugdbrandweer.
- het opleiden en oefenen van de brandweer.
- de afschrijvingen en het onderhoud van (brandweer)materieel en –materiaal. De brandstofkosten zijn hier ook opgenomen.

Product GHOR

Het betreft de kosten van de GHOR.

Product Risico- en crisisbeheersing

Het betreft de kosten van Risicobeheersing, inclusief Veerkrachtig Zeeland en Crisisbeheersing inclusief Industrie, transport en ruimte, externe veiligheid, nucleaire veiligheid en maritieme veiligheid. Ook Multidisciplinair oefenen valt hieronder.

Product Formatiebeheer

Het betreft enkele centrale budgetten zoals reiskosten, overwerkvergoedingen, nader toe te delen piketvergoedingen, eindheffing belastingdienst e.d. Daarnaast vindt er een toerekening van overheadkosten van het programma Veiligheid aan het programma GMZ.

Product Management en directievoering

Het betreft de kosten van Directie, Tactisch management, Control en audit, Kwaliteitszorg en Ondernemingsraad. Ook zijn er enkele beleidsadviseurs van de sectie brandweer op dit product opgenomen.